

Antidopingohjelma

Maailma tarvitsee esikuvia, mutta aina ei tarvitse olla paras. Usein riittää, että on paras omalle itselle. Siksi kysymme, miltä menestyjä näyttää? Miltä menestyminen ja menestyvä urheilu näyttää?

1. Johdanto

Suomen Paralympiakomitean tehtävänä on vahvistaa yhteistyössä Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry:n ja muiden toimijoiden kanssa yhteistyössä eettisesti kestävää urheilukulttuuria. Jaamme yhteisen arvon SUEKin antidopingtoiminnan tavoitteesta puhtaaseen urheiluun. Lähtökohtana antidopingohjelmалlemme on, että emme hyväksy dopingia missään muodossa urheilussa. Kaikilla vammaisurheilussa toimivilla on oikeus puhtaaseen ja yhdenvertaiseen urheiluun. Urheilijoiden ja muiden toimijoiden terveys ja hyvinvointi on aina ensisijaista.

Suomen Paralympiakomitea on valtakunnallinen urheilu- ja liikuntajärjestö liikunta-, näkö- ja kehitysvammaisille sekä elinsiirron saaneille ja dialyysissä oleville henkilöille. Tehtävänämmä on kehittää ja koordinoida suomalaista vammaisurheilua ja -liikuntaa matalan kynnyksen harrastamisesta aina kansainväliseen huippu-urheiluun saakka. Vammaisurheilun kansallisen kattojärjestöroolin lisäksi toimimme lajiliittona yhdeksälle lajille.

Suomen Paralympiakomitean lajiliittovastuulajit:

Paralympialajit

- Maalipallo
- Parajääkiekko
- Voimanosto
- Boccia
- Pyörätuolirugby

Muut lajit

- Sokkopingis
- Shakki, näkövammaiset
- Ampumaurheilu, näkövammaiset
- Sähköpyörätuolialibandy

Antidopingohjelmassamme on määritelty keskeiset vastuut ja toimenpiteet, joiden kautta huolehdimme, että

-kaikkien toimijoidemme (valmentajat, urheilijat, oma henkilöstö jne.) osaaminen antidopingasioissa on riittävällä tasolla. Heillä on käytössään aina ajantasaiset tiedot liittyen säännöstöihin, testauskäytäntöihin sekä antidopingtoimintaan liittyviin oikeuksiin ja velvollisuuksiin.

-kaikkien toimijoidemme asenteet ja motivaatio antidopingtoimintaan ovat kohdillaan. Jokainen ymmärtää vastuunsa ja sitoutuu edistämään puhtaan urheilun ja reilun pelin arvoja omassa toiminnassaan.

-mielikuva vammaisurheilusta kaikilla sen eri tasoilla säilyy positiivisena ja reilun pelin arvojen mukaisena. Kaikki toimijamme edistävät ja viestivät tätä mielikuvaa omassa toiminnassaan.

2. Säännöstö

Antidopingtoimintaa ohjaa ja säätelee kansainvälinen ja kansallinen antidopingsäännöstö. Antidopingtoiminnan päävastuu Suomessa kuuluu Suomen urheilun eettiselle keskukselle SUEK ry:lle. SUEK vastaa dopingvalvonnasta, antidopingkoulutuksesta, antidopingtoiminnan kansainvälisestä yhteistyöstä ja antidopingtoiminnan kansallisesta toimeenpanosta. Paralympiakomitea on SUEKin jäsen ja Paralympiakomitealla on edustus SUEKin hallituksessa.

Sitoudumme Suomen Paralympiakomiteassa noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Maailman antidopingsäännöstöä (World Antidoping Code) ja siihen perustuvaa Suomen antidopingsäännöstöä. Tämä on kirjattu Paralympiakomitean toimintasääntöihin (§19). Kaikki urheilijamme ja kaikki urheilun piirissä toimivat urheilijan tukihenkilöt ovat velvollisia noudattamaan Suomen antidopingsäännöstöä, lajikohtaisia antidopingsäännöstöjä (kansallisten ja kansainvälisten lajiliittojen säännöt) sekä paralympiakilpailuihin liittyen Kansainvälisen Paralympiakomitean (IPC) antidopingsäännöstöjä.

Parahuippu-urheilu

Maailman Antidopingtoimisto WADAn antidopingsäännöstöön sitoutuneena organisaationa Suomen Paralympiakomitea vastaa paralympiaurheilusta ja paralympiajoukkueesta. Suomessa paralympialajien huippuvaihetta johdetaan kuitenkin Olympiakomitean Huippu-urheiluyksikön kautta.

Suomen Olympiakomitean Huippu-urheiluyksikkö (HUY) johtaa ja koordinoi suomalaisen huippu-urheiluverkoston, mukaan lukien vammaishuippu-urheilun, toimintaa. Huippu-urheiluyksikkö vastaa järjestelyistä ja valmistautumisesta sekä johtaa suomalaisjoukkueet sekä olympialaisiin että paralympialaisiin.

Olympiakomitean Huippu-urheiluyksikön kautta tukea saavat urheilijat ja valmentajat allekirjoittavat urheilija-/valmentajasopimuksen, jonka mukaan he sitoutuvat noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Maailman ja Suomen antidopingsäännöstöä. Urheilijat, valmentajat ja muut joukkueen jäsenet allekirjoittavat samankaltaisen sopimuksen myös silloin, kun heidät nimetään Olympiakomitean kautta johdettuihin kilpailujoukkueisiin. Paralympialaisten osalta kokonaisvastuu on Paralympiajoukkueen vastuulääkärillä. (Lähde: Suomen Olympiakomitean Antidopingohjelma)

Sopimukset

Paralympiakomitean lajiliittovastuulajien maajoukkueisiin ja Tulevaisuuden tähdet -ryhmään nimetyt urheilijat ja valmentajat allekirjoittavat urheilija-/valmentajasopimuksen, jonka mukaan he sitoutuvat noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Maailman ja Suomen antidopingsäännöstöä. Urheilijat, valmentajat ja muut joukkueen jäsenet allekirjoittavat samankaltaisen sopimuksen myös silloin, kun heidät nimetään Paralympiakomitean kautta johdettuihin kilpailujoukkueisiin.

Urheilijasopimuksen mukaisesti urheilijan on käyttäydyttävä niin, ettei hän menettelyllään tai epäurheilijamaisella käyttäytymisellään aiheuta merkittävää vahinkoa Paralympiakomitealle, lajilleen tai urheilulle yleensä. Urheilija sitoutuu noudattamaan voimassa olevia Kansainvälisen Paralympiakomitean sekä lajin kansainvälisen ja kansallisen liiton sekä Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry:n antidopingsääntöjä. Sopimukseen on kirjattu, että Paralympiakomitealla on oikeus purkaa sopimus välittömin vaikutuksin, mikäli urheilija syyllistyy dopingrikkomukseen. Mahdollisessa sopimuksen purkutilanteessakin paralympiakomitea pyrkii omalta osaltaan tukemaan urheilijan sitoutumista puhtaasti urheilun periaatteisiin.

Yhteistyösopimukseen on kirjattu, että sopimuksen purkamiseen edellyttäväksi olennaiseksi sopimusrikkomukseksi katsotaan se, jos Paralympiakomitea tai sen jäsenenä oleva urheilija rikkoo Suomen antidopingsäännöstöä sopimuksen voimassaolon aikana.

Paralympiakomitean kurinpitosisäännöt

Kurinpitosisääntöjemme alaisia ovat jäsenseurat ja -yhdistykset ja niiden hallitusten ja johtokuntien ja näiden asettamien elinten jäsenet, toimihenkilöt ja urheilijan tukihenkilöt sekä jäsenseurojen ja -yhdistysten jäsenet. Lisäksi kurinpitosisääntöjemme alaisuuteen kuuluvat ne henkilöt ja yhteisöt, jotka ovat kirjallisesti sitoutuneet noudattamaan näitä määräyksiä tai ovat lunastaneet komitean pelipassin sekä ne henkilöt ja yhteisöt, jotka ovat antidopingsäännöstöjen alaisia tai toimivat komitean järjestämissä ja sen alaisissa tapahtumissa.

Kurinpitosisääntöjemme mukaan voimme rangaista henkilöä, joka syyllistyy voimassa olevan antidopingsäännöstön mukaiseen dopingrikkomukseen kilpailussa tai kilpailujen ulkopuolella tai ei noudata antidopingsäännöstössä määrättyjä urheilijan tukihenkilön velvollisuuksia. Dopingrikkomuksissa noudatamme kulloinkin voimassa olevia antidopingsäännöstöjä ja niissä mainittuja rangaistuksia. Komitean kurinpitovaliokunta voi määrätä seuralle tai urheilijalle seuraamuksen, jos seuran joukkue tai urheilija kuuluu SUEKin testauspooliin ja seura tai urheilija rikkoo velvoitteen antaa olinpaikkatietojaan. Kurinpitovaliokunta voi lisäksi rangaista henkilöä, joka kilpailussa tai lajiin liittyvässä harjoitustoiminnassa käyttäytyy epäurheilijamaisesti tai lainvastaisesti (esim. dopingtestaustilanteessa).

3. Koulutus

Huolehdimme Paralympiakomiteassa sekä oman henkilöstömme, urheilijoidemme että valmentajiemme antidoping-tietouden kattavuudesta ja ajantasaisuudesta säännöllisen koulutus- ja tiedotustoiminnan avulla. Paralympiakomitean henkilökunnalle ja luottamushenkilöille suositellaan Puhtaasti paras -verkkokoulutuksen suorittamista. Henkilöstömme osallistuu SUEKin järjestämiin koulutuksiin omien rooliensa puitteissa ja jakaa tietoa ja osaamista koko työyhteisöömme käyttöön. Kehyksenä kaikessa antidoping-koulutuksessa ja -viestinnässämme kentälle on reilun pelin ihanne ja arvonäkökulma.

Kansallinen kattojärjestö

Paralympiakomitea toimii kansallisena kattojärjestönä paralympialajeissa, Special Olympics -toiminnassa ja elinsiirtourheilussa.

Paralympiajoukkueen ja Olympiakomitean huippu-urheiluyksikön tukiurheilijoiden osalta toteutamme antidopingtoimintaa tiiviissä yhteistyössä Olympiakomitean huippu-urheiluyksikön kanssa. Paralympiakomitea toimii yhteistyössä Paralympiakisoja edeltävillä jaksoilla SUEKin testaustiimin kanssa, jotta SUEKilla on kaikki tarvittava tietoa potentiaalsiin paraurheilijoihin liittyen sekä Paralympialaisten sääntöihin liittyen. Integraatiolajien urheilijat ovat ensisijaisesti omien lajiliittojensa antidopingohjelmien piirissä.

"Huippu-urheiluyksikkö järjestää yhteistyössä SUEKin kanssa antidopingkoulutusta ja viestintää Olympiakomitean kautta johdettujen kansainvälisten kilpailutapahtumien Suomen joukkueiden (olympialaiset, paralympialaiset, nuorten olympialaiset, Euroopan kisat, universiadit ja nuorten olympiafestivaalit) etukäteistilaisuuksissa. Suomen joukkueiden etukäteisinfopaketeissa on SUEKin kanssa rakennetut antidopingosiot ja ohjeistukset. Kohderyhminä ovat eri olympia- ja paralympialajien urheilijat, nuorten olympiavalmentajat ja olympiavalmentajat, Olympiakomitean terveydenhuollon asiantuntijaverkosto sekä muut urheilijoiden tukihenkilöt. Vastuu koulutusten toteutumisesta ja viestinnästä on Olympiakomitealla. Yllä mainittujen Olympiakomitean vastuulla olevien monilajisten kilpailutapahtumien Suomen joukkueiden jäsenet suorittavat SUEKin PuhtaastiParas-verkkokoulutuksen." (Lähde: Suomen Olympiakomitean Antidopingohjelma)

SUEKin rekisteröityyn testauspooliin kuuluvien urheilijoiden koulutuksesta vastaa SUEK (verkkokoulutus ja henkilökohtainen perehdyttäminen olinpaikkatietojärjestelmään/testauspooliin).

Tulevaisuuden tähdet -ryhmä

Järjestämme vuosittain antidopingkoulutuksen harjoitusleirin yhteydessä. Kouluttajana leirillä vierailee SUEKin kouluttaja. Urheilijoiden lisäksi koulutuksella on mahdollisuus saavuttaa myös ryhmän vastuualmentajat sekä urheilijoiden henkilökohtaiset valmentajat sekä vanhemmat.

Kyseessä on urheilijanpolun valintavaiheessa olevat urheilijat, jolloin tärkeimmät koulutussisällöt ovat:

- Puhtaaseen urheiluun liittyvät periaatteet ja arvot
- Urheilijan, valmentajan ja taustajoukkojen oikeudet ja vastuut
- Dopingin vaikutukset (fyysiset, sosiaaliset, taloudelliset)
- Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa
- Erivapaus urheilijan lääkityksessä
- Testiprotokolla (virta- ja veritesti, urheilijan biologinen passi)

Kaikki ryhmän jäsenet suorittavat Puhtaasti paras -verkkokoulutuksen.

Elinsiirtourheilu

Elinsiirron saaneiden urheilu edustaa toiminnassamme enemmän osallisuuteen kuin kilpailulliseen menestykseen tähtäävää toimintaa. Kilpailuihin voivat

osallistua kaikki, ilman tulosrajoja. Mm. tämän erityispiirteen huomioiden, kohdennamme elinsiirron saaneille urheilijoille antidopingkoulutusta ennen muuta terveydellisistä ja reilun pelin näkökulmista. Koulutusta toteutetaan valmennusleirien yhteydessä ja siitä vastaavat SUEKin kouluttajakoulutuksen suorittaneet Paralympiakomitean antidopingkouluttajat.

Special Olympics toiminta

Myös Special Olympics -urheilu lukeutuu toiminnassamme osallisuuteen tähtäävään toimintaan, jossa kilpailuedustukset eivät perustu tulosrajoihin. Pääpainona tämän kohderyhmän koulutuksissa on puhtaaseen ja eettiseen urheiluun liittyvät arvot sekä terveydellinen näkökulma. Special Olympics -urheilijoiden ja -valmentajien osalta antidopingkoulutusta järjestetään harjoitusleirien yhteydessä. Kouluttajina toimivat SUEKin kouluttajakoulutuksen suorittaneet Paralympiakomitean antidopingkouluttajat.

Special Olympics -urheilijoiden antidopingtietoisuutta tukemaan toteutetaan selkokielineen koulutusmateriaali aiheesta. Tätä koulutusmateriaalia jaetaan kaikille Special Olympics -toiminnassa mukana oleville urheilijoille.

Lajiliitto

Paralympiakomitea toimii lajiliittona sellaisille vammaisurheilun omille lajeille, joilla ei ole lajiliittoa yleisen urheilun puolella, sekä siirtymävaiheen lajiliittona niille vammaisurheilulajeille, jotka integraatiotyön seurauksena mahdollisesti siirtyvät lajiliiton alle.

Maajoukkueet

Järjestämme vuosittain maajoukkueleirin yhteydessä urheilijoille antidopingkoulutusta. Koulutusten sisältöinä ovat mm.

- Puhtaaseen urheiluun liittyvät periaatteet ja arvot
- Urheilijoiden ja valmentajien oikeudet ja vastuut
- Dopingin vaikutukset (fyysiset, sosiaaliset, taloudelliset)
- Dopingrikkomukset
- Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa
- Ravintolisien käyttöön liittyvät riskit
- Erivapaus urheilijan lääkityksessä
- Testiprotokolla (virta- ja veritesti, urheilijan biologinen passi)

Harjoitteluleirien yhteydessä järjestettävistä koulutuksista vastaavat SUEKin kouluttajakoulutuksen suorittaneita Paralympiakomitean antidopingkouluttajat ja huippuvaiheen urheilijoiden osalta SUEKin kouluttajat.

Lajiliittovastuulajiemme maajoukkueen urheilijat, valmentajat ja muut toimijat suorittavat Puhtaasti paras –verkkokoulutuksen.

Urheiluseurat

Paralympiakomitean jäsenenä on muutamia lajiliittovastuulajiemme seuroja, joiden antidopingkoulutuksesta vastaamme. Järjestämme näille seuroille

koulutusta Avoimet Ovet -hankkeen seurataapaamisten yhteydessä. Kouluttajina toimivat SUEKin kouluttajakoulutuksen suorittaneet Paralympiakomitean antidopingkouluttajat.

Kilpailutapahtumat

Kaikissa vastuullamme olevissa kilpailutapahtumissa korostuvat reilun pelin -periaatteet. Antidopingasiat ovat esillä kilpailujen verkkosivuilla sekä itse tapahtumissa. Isompiin kansainvälisiin kilpailuihin pyydämme SUEKin esittelypisteen sekä koulutuksen.

Valmentaja- ja ohjaajakoulutus

Paralympiakomitealla ei ole varsinaista omaa valmentajakoulutuspolkua. Toteutamme toimintamme piirissä olevien valmentajien, joukkueenjohtajien ja muiden keskeisten lajitoimijoiden antidopingkoulutusta vuosittaisten lajipäivien sekä kauden alussa järjestettävien laji-infojen yhteydessä. Kouluttajina toimivat SUEKin kouluttajakoulutuksen suorittaneet Paralympiakomitean antidopingkouluttajat.

4. Viestintä

Tiedotamme eri viestintäkanavissamme säännöllisesti antidopingasioista eri kohderyhmille. Viestintäsisällöistä vastaa Paralympiakomitean viestintäpäällikkö ja siinä hyödynnetään SUEKin materiaaleja. Tiedottamisen tavoitteena on dopingrikkomusten ennaltaehkäisy ja tiedon lisääminen antidopingsäännöistä kaikissa Paralympiakomitean alaisissa lajeissa ja joukkueissa, nuorten paralympiaryhmässä, valmentajien ja Paralympiakomitean henkilöstön keskuudessa sekä kilpailutapahtumissa.

Tiedotuskanavat:

- Verkkosivujemme antidopingosio
- Verkkosivut ja uutiset
- www.paralympia.fi -sivuilla on linkki SUEKin verkkosivuille
- Uutiskirje
- Sosiaalisen median kanavat
- Tapahtumat kuten nuorten leirit, valmentajatapaamiset, paralympiajoukkueen leirit ja järjestelyvastuulla olevat kilpailutapahtumat.

Toimenpiteet kohderyhmittäin

Lajiliittovastuulajiemme maajoukkueet

Järjestämme vuosittain maajoukkueillein yhteydessä urheilijoille antidopingkoulutusta. Lähetämme maajoukkueisiin kuuluville urheilijoille ja valmentajille vuosittain tiedon alkuvuodesta päivitetyn WADA:n kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa -luettelosta. Lisäksi kannustamme urheilijoita ottamaan KAMU-mobiilisovelluksen käyttöön.

Paralympiajoukkue ja Olympiakomitean huippu-urheiluyksikön tukiurheilijat

Teemme paralympiajoukkueen antidopingohjeistuksen yhteistyössä Olympiakomitean Huippu-urheiluyksikön kanssa. Paralympiajoukkueiden valmistelevalla leireillä antidopingasiat ovat esillä joukkueen lääkärin toimesta. Pitkälle listalle sekä tukiurheilijoille lähetämme vuosittain tiedon alkuvuodesta päivitetyn WADA:n kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa -luettelosta. Ennen paralympialaisia käymme kriisiviestintäohjeistuksen läpi Paralympiajoukkueen valmentajien ja muiden toimihenkilöiden kanssa. Nostamme sosiaalisessa mediassa urheilijoiden mahdollisia postauksia dopingtestauksesta.

Tulevaisuuden tähdet -ryhmä

Tulevaisuuden tähdet -ryhmän leirillä käy vuosittain SUEKin kouluttaja puhumassa antidopingasioista. Pidämme asiaa esillä leireillä sekä valmentajien että urheilijoiden kanssa. Kannustamme nuoria avoimeen keskusteluun ja viestintään.

Valmentajat

Valmentajatapaamisten yhteydessä käymme säännöllisesti läpi antidopingasioita ja valmentajan roolia antidopingtoiminnassa.

Paralympiakomitean henkilöstö

Henkilöstömme on tietoinen Antidopingohjelmastamme sekä antidopingista vastaavista henkilöistä. Henkilöstö osallistuu SUEKin tilaisuuksiin. Lisäksi käymme kriisiviestintäohjeistuksen säännöllisesti läpi henkilöstömme kanssa.

Kilpailutapahtumat

Kaikissa vastuullamme olevissa kilpailutapahtumissa korostuvat reilun pelin -periaatteet. Antidopingasiat ovat esillä kilpailujen verkkosivuilla sekä itse tapahtumissa. Isompiin kansainvälisiin kilpailuihin pyydämme SUEKin esittelypisteen sekä koulutuksen.

Kriisiviestintä antidopingasioissa

Viestintä on avainasemassa kriisistä selviytymiselle: tiedottamisen nopeus ja vilpittömyys sekä keskustelu eri osapuolten kanssa ovat ratkaisevia asioita selviytyä kriisistä.

Paralympiakomitean kriisiviestintäryhmään kuuluvat pääsihteerin ja viestintäpäällikön lisäksi tilanteen mukaan erikseen nimetyt asiantuntijat (esim. Joukkueenjohtaja, joukkueen lääkäri, kehittämisspäällikkö tai lajista vastaava henkilö). Doping-rikkomuksen sattuessa kriisiviestintäryhmämme sopii mahdollisemman pikaisesti kuka kommentoi asiaa ja mitä julkisuuteen kerrotaan. Kaikki asiaan liittyvät kyselyt ohjataan tälle henkilölle. Toimimme koko prosessissa tiiviissä yhteistyössä SUEKin kanssa.

Jos ulkopuolisilla on tieto rikkomuksesta, julkaisemme ensimmäisen tiedotteen mahdollisemman pian. Tiedotteessa kerrotaan perusasiat yksilönsuoja huomioiden.

Tilanteesta riippuen asioiden selvityksessä lähetämme toisen tiedotteen tai järjestämme tiedotustilaisuuden, jossa tilanne kerrotaan mahdollisemman avoimesti.

Dopingkriisin eteneminen

1. Tunnista kriisi ja toimijat
2. Raportoi tarvittaville henkilöille
3. Muodosta kriisiryhmä
4. Tiedota ja valitse viestintäkanavat
5. Seuraa tilanteen etenemistä

5. Dopingvalvonta

Jäsenseurojen ja/tai maajoukkueidemme urheilijoita testataan WADA:n kansainvälisen testaus- ja tutkintastandardin, kansainvälisten lajiliittojen ja SUEKin sääntöjen mukaan. SUEK vastaa dopingvalvonnasta Suomessa. Testejä voidaan tehdä kilpailuissa tai kilpailuiden ulkopuolella, esimerkiksi leireillä, harjoitusolosuhteissa tai urheilijan kotona. Testit suoritetaan ennalta ilmoittamatta. Testattavien urheilijoiden valinnasta vastaa testin tilaajataho, joka voi olla WADA, IPC, SUEK tai lajin kansainvälinen lajiliitto.

Suomessa dopingtestien käytännön toteutuksesta vastaa yleensä SUEKin valtuuttama testiryhmä. Kilpailutesteissä kilpailunjärjestäjä on velvollinen toimimaan yhteistyössä SUEKin testiryhmän kanssa. Tiedotamme kilpailunjärjestäjiä testauskäytännöistä kansallisissa kilpailuissa ja niihin liittyvistä velvoitteista ja Kansainvälinen lajin lajiliitto tiedottaa kansainvälisten kilpailuiden testauskäytännöistä ja niihin liittyvistä velvoitteista.

Paralympiakomitea vastaa yhteistyössä SUEKin ja Olympiakomitean Huippu-urheiluyksikön kanssa SUEKin testauspoolien luomisessa, ylläpitämisessä sekä urheilijoiden ja joukkueiden tiedottamisessa heitä koskevista velvoitteista. Kansallisen lajiliiton velvollisuus on ilmoittaa SUEKille testauspooliurheilijoiden kriteerit täyttävien urheilijoiden nimet ja yhteystiedot sekä toimia yhteistyössä pooliurheilijoita koskevissa asioissa. Tätä varten Paralympiakomiteassa on nimetty yhteyshenkilö, antidopingtoiminnasta vastaava kehittämisspäällikkö. Lajivastaavat informoivat lajiliittovastuulajiemme sekä tulevaisuuden tähdet valmennusryhmien kokoonpanoista, kausisuunnitelmasta sekä kauden

pääkilpailutapahtumista SUEKia. Valmennusryhmien tiedot tulee olla SUEKissa viimeistään 15.12 mennessä liittyen seuraavan vuoden kausisuunnitelmaan.

Dopingrikkomus

Dopingrikkomuksia koskeva käsittely ja päätösvalta kuuluu Antidopingasioiden kurinpitolautakunnalle. Antidopingasioiden kurinpitolautakunta on riippumaton elin, joka käsittelee ja ratkaisee, onko antidopingsäännösten soveltamispiiriin kuuluvan urheilijan tai muun henkilön menettelyä tai toimintaa pidettävä säännöstössä tarkoitettuna dopingrikkomuksena ja määrää tarvittaessa seuraamukset.

Niissä tapauksissa, joissa urheilija ei ilmoituksen saatuaan määräaikaan mennessä kiistä tai luopuu käsittelystä, niin päätös tehdään SUEKissa. Samoin päätös tehdään SUEKissa, mikäli urheilija tai muu henkilö myöntää rikkomuksen, josta seuraamuksena olisi tulossa neljän vuoden urheilun toimintakielto. Tässä nopean tunnustamisen tapauksessa rangaistukseksi määrätään kolmen vuoden toimintakielto.

Suomen antidopingsäännöstöön perustuvista päätöksistä haetaan muutosta Urheilun kansainväliseltä välimiesoikeudelta, mikäli hakijana on kansainvälisen tason urheilija tai kansainvälisiä urheilutapahtumia koskevissa tapauksissa. Muita urheilijoita tai muita henkilöitä koskevissa tapauksissa muutosta voi hakea Urheilun oikeusturvalautakunnalta. Kansainvälisten lajiliittojen päätöksistä haetaan muutosta niiden säännösten edellyttämällä tavalla.

Erivapaudet (TUE)

Mikäli urheilijan terveyden ylläpitämiseksi tai sairauden hoitoon ei ole saatavilla sallittua hoitomuotoa, voidaan urheilussa kielletyn lääkeaineen tai menetelmän käytölle hakea erivapautta.

SUEKin tasomäärityksen piiriin kuuluvien urheilijoiden tulee hakea erivapaudet Kansainvälisen erivapausstandardin ja SUEKin ohjeiden mukaisesti etukäteismenettelyllä. Tasomääritys on nähtävillä SUEKin verkkosivuilla (www.suek.fi). Paraurheilijoiden kohdalla tasomäärityksen piiriin kuuluvat Opetus- ja Kulttuuriministeriön urheilija-apurahaa saavat urheilijat (tasomääritys vuonna 2021).

Muiden, tasomäärityksen ulkopuolella olevien urheilijoiden kohdalla SUEK tarkistaa jälkikäteen (mahdollisen dopingtestin jälkeen), että kiellettyjen aineiden ja menetelmien luettelossa olevien aineiden käytölle on ollut erivapauden myöntämiseksi edellytetyt lääketieteelliset perusteet. Tämän osoittamiseksi urheilijan tulee hakea erivapautta takautuvasti SUEKin erivapauslautakunnalta. SUEKin myöntämät erivapaudet koskevat kansallisen tason urheilijaa ja kansallisen tason kilpailuja.

Kansainvälisen tason sekä kansainvälisiin kilpailuihin osallistuvien urheilijoiden erivapauksista vastaa kyseistä kilpailua koordinoiva kansainvälinen lajiliitto. Erivapaushakemus tulee jättää mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, heti kun

tieto lääkityksen ja/tai erivapauden tarpeesta ilmenee. Vain kilpailun aikana kiellettyjen aineiden käytölle erivapautta haettaessa hakemus tulee mahdollisuuksien mukaan jättää vähintään 30 päivää ennen kilpailua, johon erivapaus tarvitaan. Mikäli urheilijalla on ennestään SUEKin myöntämä erivapaus, tulee hänen selvittää, tunnustaako kansainvälinen lajiliitto SUEKin myöntämän kansallisen tason erivapauden automaattisesti, vai tuleeko se ensin toimittaa kansainvälisen lajiliiton arvioitavaksi. Tarvittavien erivapauksien voimassaolon varmistaminen on urheilijan vastuulla (liite 1.).

Suomen Paralympiakomitea sekä SUEK opastavat urheilijoita kansallisista ja kansainvälisistä käytännöistä erivapauksien hakemiseen liittyvissä asioissa. Paralympiakomitean lajiliittovastuulajien osalta lajikohtaiset erivapausmenettelyt löytyvät Paralympiakomitean verkkosivuilta ja yhteyshenkilöinä toimivat lajipäälliköt. Vastuu antidopingasioissa on aina viime kädessä itse urheilijalla tai alaikäisen urheilijan kohdalla urheilijan huoltajalla.

6. Muu antidopingtoiminta

Kilpailunjärjestäjän roolissa vastuullamme on aktiivinen yhteydenpito SUEKiin, niin että asianmukainen testaus on saatavilla kaikissa järjestämässämme kilpailuissa. Kilpailunjärjestäjän vastuulla on myös tarvittavien testitilojen ja saattajien järjestäminen. Informoimme osallistujia kilpailuissa suoritettavasta dopingtestauksesta sekä, yhdessä kansainvälisen lajiliiton kanssa, voimassa olevista antidopingsäännöistä.

Reilun ja puhtaan urheilun arvot ovat näkyvästi esillä tapahtumissamme.

Kutsumme SUEKin Reilusti Paras -esittelypisteen tai vastaavan muun näkyvyyden niin kotimaan kilpailu- ja muihin tapahtumiimme kuin kansainvälisiin kilpailutapahtumiimme. Osallistumme lisäksi Kultainen kapula -haasteeseen ja lisäämme näin puhtaan urheilun positiivista näkyvyyttä niin urheilijoidemme kuin laajemmankin yleisön suuntaan.

Teemme yhteistyötä SUEKin kanssa osaamisen kehittämisen, testaustoiminnan sekä tähän liittyvän kehittämis- ja suunnittelutyön kohdalla. Yhtenä toimintamallina SUEK-yhteistyössämme on vuosittainen tapaaminen, jossa käymme kattavasti läpi vammaisurheilun antidopingtoimintaa. Konsultoimme SUEKia tarpeen mukaan vammaisurheilijoiden testaamiseen liittyvissä erityispiirteissä ja osallistumme aktiivisesti liikunnan aluejärjestöjen kanssa toteutettavien antidoping- ja eettisen urheilun tilaisuuksien järjestelyihin. Kannustamme omien jäsenseurojemme ja -yhdistystemme toimijoita osallistumaan koulutuksiin ja viestimään aktiivisesti antidopingasioissa.

7. Seuranta ja vastuuhenkilöt

Paralympiakomitean hallitus arvioi vuosittain ohjelman toteutumista ja tehdyt toimenpiteet kirjataan vuosikertomukseen. Hallituksen hyväksymän ohjelman suunnitelmat ovat esillä toimintasunnitelmassa ja toteutumista arvioidaan

vuosikertomuksessa. Ohjelmaa päivitetään tarvittaessa. Hallituksen tehtävänä on varmistaa, että liitolla on käytössä riittävät henkilö- ja/tai muut resurssit ohjelman ja sen toimenpiteiden toteuttamiseen.

Antidopingohjelma julkaistaan Paralympiakomitean ja SUEKin verkkosivuilla.

Antidopingohjelman käytännön toimenpiteet kirjataan toimintasuunnitelmaan ja tehdyt toimenpiteet kirjataan vuosikertomukseen.

Päävastuu Paralympiakomitean antidopingtoiminnasta on kehittämispäälliköllä ja koulutusten osalta koulutuskoordinaattorilla. Lajiliittoilmoituksen tekee lajin maajoukkue toiminnasta vastaava laji- tai valmennuspäällikkö ja lisäksi lajin päävalmentaja ilmoittaa kaksi (2) viikkoa ennen kyseisen maajoukkueleirin alkua maajoukkueleirille osallistuvien nimet SUEKille.